

5. jún 2019

MZ SR/ÚVZ SR: Očkovací kalendár na Slovensku sa bude upravovať

Ministerstvo zdravotníctva SR spolu s Úradom verejného zdravotníctva SR poznajú závery a odporúčania formulované Pracovnou skupinou pre imunizáciu v súvislosti s výsledkami Imunologického prehľadu na Slovensku v roku 2018. Ministerka zdravotníctva SR Andrea Kalavská a hlavný hygienik SR Ján Mikas s jej závermi a odporúčaniami súhlasili a budú zapracované do Záverečnej správy k Imunologickému prehľadu (IP) 2018. Závery budú premietnuté do úpravy očkovacieho kalendára.

Závery Pracovnej skupiny pre imunizáciu vyplývajúce z výsledkov Imunologického prehľadu 2018:

- ✓ MZ SR spolu s ÚVZ SR plánujú zmenu očkovacieho kalendára na pravidelné povinné očkovanie detí a dospelých. Podľa novej očkovacej schémy budú deti očkované druhou dávkou vakcíny proti osýpkam, mumpsu a ružienke (MMR) v šiestom roku, v súčasnosti je to v 11. roku života. Obdobie aplikovania prvej dávky MMR vakcíny zostáva nezmenené, naďalej sa bude vykonávať v 15. až 18. mesiaci života.

„Zo záverov Imunologického prehľadu v SR vyplynulo rozhodnutie posunúť druhú dávku vakcíny proti osýpkam, mumpsu a ružienke (MMR) v rámci povinného pravidelného očkovania z 11. roku života do šiesteho roku života. Ide o dôležitý a potrebný krok s dôrazom na efektívnejšiu ochranu zdravia detí pred infekčnými ochoreniami. Aj v rámci súčasných epidémií osýpok na Slovensku ako aj v Európe evidujeme vysokú chorobnosť práve u detí, ktoré vnímam ako najzraniteľnejšiu skupinu populácie. Druhú dávkou MMR vakcíny sú už v súčasnosti očkované v predškolskom veku v rámci povinného očkovania deti z Českej republiky, Slovinska, Chorvátska alebo Talianska,“ povedala ministerka zdravotníctva SR Andrea Kalavská.

Rozhodnutie presunúť aplikáciu druhej dávky MMR vakcíny do šiesteho roku života je reakciou na laboratórne výsledky IP 2018, ktoré ukázali, že podiel detí s ochrannou hladinou protilátok proti osýpkam do 11 rokov sa pohybuje od 97,24% u 3-ročných detí po 93,46% u 5 až 9-ročných detí.

„Výsledky možno považovať za uspokojivé, avšak vzhľadom na zvýšený výskyt osýpok na Slovensku a v Európe je potrebné zvýšiť ochranu zdravia detí. Naším zámerom je, aby boli deti už pri nástupe do školy kompletne očkované dvoma dávkami MMR vakcíny, čo zabezpečí väčšiu ochranu proti osýpkam než v súčasnosti podávaná prvá dávka vakcíny v 15.-18. mesiaci života a druhá dávka vakcíny v 11. roku života. Týmto krokom sa posilní ochrana zdravia detí a zníži sa riziko vzniku a šírenia osýpok v školských kolektívoch,“ uviedol hlavný hygienik SR Ján Mikas.

„V súčasnosti sa už pracuje na novele vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 585/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prevencii a kontrole prenosných ochorení, ktorá prinesie úpravu očkovacieho kalendára. Zmeny by do praxe mohli byť zavedené v budúcom roku a verím, že pomôžu k ešte lepšej ochrane detí pred vznikom a šírením infekčných ochorení,“ povedala ministerka zdravotníctva SR Andrea Kalavská.

- ✓ Zmeny sú plánované aj v rámci odporúčaného očkovania proti vírusovej hepatitíde A. Navrhuje sa rozšírenie veku očkovania dvojročných detí žijúcich v miestach s nízkym sociálno-hygienickým štandardom, bez prístupu k pitnej vode, bez odkanalizovania odpadových vôd alebo s nízkym štandardom bývania na očkovanie vo veku dva až päť rokov.

Zmeny v rámci odporúčaného očkovania proti vírusovej hepatitíde A považuje hlavný hygienik SR za opodstatnené. Z výsledkov IP 2018 vyplynulo, že hoci majú vakcíny proti vírusovej hepatitíde A vysokú účinnosť (vysoká proporcia pozitívnych výsledkov u očkovaných - 96,2 %), zaočkovanosť detí do 10 rokov veku je veľmi nízka. Vo vekovej skupine 1-až 4-ročných detí dosahuje 8,6 % a vo vekovej skupine 5-až 9-ročných 15 %.

„Rozšírenie veku očkovania z aktuálnych dvoch rokov na dva až päť rokov života v rámci odporúčaného očkovania detí pochádzajúcich z prostredia s nízkym hygienickým štandardom, bez prístupu k pitnej vode, bez odkanalizovania odpadových vôd alebo s nízkym štandardom bývania je krokom, ktorý vyplynul z doterajšej praxe očkujúcich lekárov. Časové rozpätie očkovania sa navrhuje rozšíriť na vek, kedy sa nevykonáva žiadne povinné očkovanie a lekári tak budú mať dostatok času na očkovanie proti vírusovej hepatitíde A, od čoho si sľubujeme vyššiu zaočkovanosť týchto detí,“ konštatoval hlavný hygienik SR.

- ✓ Záverečná správa k IP 2018 potvrdzuje priebežnú zverejnenú marcovú informáciu o najvyššej vnímavosti 35 až 39-ročných účastníkov IP 2018 k ochoreniu na osýpky (proporcia negatívnych výsledkov 18,8 %). Ide o osoby, ktoré boli v tom čase očkované menej stabilnou (účinnou) vakcínou z dôvodu často nedodržiavaného chladového reťazca v pediatrických obvodoch. U osôb však mohlo dôjsť aj k vyvanutiu imunity, teda postupnému poklesu hladiny ochranných protilátok v organizme.

„V rámci Imunologického prehľadu 2018 boli u 503 osôb (rôznych vekových skupín) potvrdené negatívne alebo hranične výsledky protilátok proti osýpkam. Odporúčame im očkovanie jednou dávkou vakcíny proti osýpkam, mumpsu a ružienke. Uvedené odporúčané očkovanie im bude uhrádzané príslušnou zdravotnou poisťovňou,“ vysvetlila ministerka zdravotníctva SR.

Rovnako zdôraznila, že na základe výsledkov Imunologického prehľadu 2018 MZ SR spolu s ÚVZ SR odporúčajú osobám vo veku 25-49 rokov v rámci celého Slovenska, ktoré nie sú kompletne očkované dvomi dávkami MMR vakcíny alebo nepoznajú svoj očkovací status, s výnimkou osôb s kontraindikáciou očkovania, preočkovanie jednou dávkou MMR vakcíny, a to prioritne zamestnancom v detských kolektívoch ale aj zdravotníckym zamestnancom.

Výsledky IP 2018 boli odoslané lekárom

Definitívne výsledky sérologických vyšetrení účastníkov IP 2018 už boli zaslané lekárom, ktorí vykonávali odbery krvi od vybraných 4218 osôb. Lekári oboznámia účastníkov alebo zákonných zástupcov detí s výsledkami sérologického vyšetrenia a poskytnú im odporúčania ohľadom prípadného zaočkovania.

Do IP 2018 sa zapojilo 322 praktických lekárov. V laboratóriách Úradu verejného zdravotníctva SR a Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici boli vyšetrené séra celkovo od 4 218 osôb s rovnomerne zastúpeným pohlavím a miestnou príslušnosťou vo veku od 1-69 rokov.

IP 2018 sa realizoval po 16 rokoch od posledného uskutočneného celopopulačného sérologického vyšetrenia v roku 2002 a preveroval stav imunity populácie proti osýpkam, mumpsu a ružienke a vírusovej hepatitíde A, B a C. Zrealizovaný bol z poverenia Ministerstva zdravotníctva SR a pod koordináciou Úradu verejného zdravotníctva SR.

Záverečná správa k IP 2018 bude v najbližšom období zverejnená na oficiálnej webovej stránke Úradu verejného zdravotníctva SR.